

Dosarul nr. 3ra-773/18

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (S. Tizu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Vascan, V. Clima și E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinînd admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectare și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, casată hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016, fiind emisă o nouă hotărîre,

c o n s t a n ă :

La 28 iulie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectare și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor reclamanta a invocat că în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 338 din 3 februarie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” a devenit proprietar al lotului de teren cu destinația pentru construcții, cu nr. cadastral de 0100105.356, suprafața de 0,15 ha, amplasat pe str. Trandafirilor, mun. Chișinău.

S-a mai specificat că potrivit reglementărilor în vigoare, lotul de teren aflat în proprietatea privată a solicitantului se află sub regimul arhitectural urbanistic, codul de identificare „R6”.

La 5 aprilie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” a depus la Primăria mun. Chișinău cerere, prin care a solicitat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, pentru terenul aflat în proprietatea privată a solicitantului, însă prin scrisoarea nr. 21/1464-p din 26 mai 2016, Consiliul municipal Chișinău a refuzat în satisfacerea cererii, invocînd un răspuns a Direcției Juridice a Consiliului municipal Chișinău.

Reclamanta a mai precizat că la 21 iunie 2016 a înaintat o cerere prealabilă, contestând refuzul Consiliului municipal Chișinău de a emite certificatul de

urbanism pentru lotul de teren amplasat pe str. Trandafirilor, mun. Chișinău, cu nr. cadastral de 0100105.356 și suprafața de 0,15 ha.

Prin răspunsul nr. 21/1898-p din 30 iunie 2016, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului Municipal Chișinău a refuzat satisfacerea cererii prealabile, invocând existența unor cauze penale, aflate în proces de examinare în Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău.

S-a specificat că circumstanțele confirmate prin certificatul nr. 2718 din 5 aprilie 2016, demonstrează că compania reclamantă a respectat prevederile legislației în vigoare și a depus în fața emitentului setul de acte prevăzut de Lege.

Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” menționează că prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2015, a fost anulată ordonanța OSUP DGP CNA din 12 ianuarie 2015, prin care Societatea cu Răspundere Limitată „Valeria Stroi” a fost recunoscută drept parte civilmente responsabilă, în cadrul cauzei penale nr. 2014978104, fiind anulată și ordonanța Procurorului în Procuratura Anticorupție din 21 mai 2015, prin care Societatea cu Răspundere Limitată „Valeria Stroi” a fost recunoscută drept parte civilmente responsabilă în cadrul cauzei penale nr. 2010978060.

Reclamanta susține că a fost ridicat sechestrul de pe lotul de teren amplasat pe str. Trandafirilor, mun. Chișinău, cu nr. cadastral de 0100105.356 și suprafața de 0,15 ha, ce aparține Societății cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” cu drept de proprietate privată, iar prin decizia Curții de Apel mun. Chișinău din 18 decembrie 2015, recursul procurorului în Procuratura Anticorupție împotriva încheierii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2015, a fost respins.

Totodată, Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” susține că pentru a-și motiva soluția, instanțele de judecată au indicat că proprietarii lotului de teren, cu destinația pentru construcții amplasat pe str. Trandafirilor, mun. Chișinău, cu nr. cadastral de 0100105.356 și suprafața de 0,15 ha, sunt proprietari și cumpărători de buna-credință.

Consideră reclamanta că răspunsurile Consiliului municipal Chișinău atât la cererea inițială, cât și la cererea prealabilă sunt ilegale, lipsite de suport juridic și urmează a fi anulate.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” obligarea Primăriei mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău să elibereze companiei reclamantă certificatul de urbanism pentru proiectare conform regimului arhitectural urbanistic cu codul de identificare „R6” pentru lotul de teren amplasat pe str. Trandafirilor, mun. Chișinău, cu nr. cadastral de 0100105.356 și suprafața de 0,15 ha și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectare și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost admisă parțial.

A fost obligată Primăria mun. Chișinău de a elibera Societății cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” Certificatul de urbanism pentru proiectare conform regimului arhitectural urbanistic cu codul de identificare „R6” în privința lotului de teren amplasat pe str. Trandafirilor, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 0100105.356, cu suprafața de 0,15 ha.

Cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată

„IDEALVEST” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectare conform regimului arhitectural urbanistic cu codul de identificare „R6” și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind nefondată.

Cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind nefondată (f.d. 140, 143-146, vol. I).

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 29 decembrie 2016, Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău, au declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, a fost admis apelul declarat de Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, casată hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016, fiind emisă o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectare și încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 202, 203-2015, vol. I).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe este neîntemeiat, deoarece răspunsul din 26 mai 2016, al Direcției Generale Arhitectură Urbanism și Relații Funciare din cadrul Primăriei mun. Chișinău este unul legal, or Societății cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” nu îi este lezat dreptul de proprietate asupra lotului de teren amplasat pe str. Trandafirilor, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 0100105.356, cu suprafața de 0,15 ha, în acest sens fiind doar amânată chestiunea privind eliberarea certificatului de urbanism, pînă la soluționarea cauzei penale, precum și a cauzei civile inițiate la cererea de chemare în judecată depusă de AO „Cuvîntul de Onoare” împotriva Consiliului municipal Chișinău, cu privire la desfășurarea licitațiilor funciare.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 15 martie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind încălcate normele de drept procedural.

Recurenta a mai specificat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că prin hotărâri judecătorești, care au autoritatea lucrului judecat, s-a confirmat faptul că Societatea cu Răspundere Limitată „Valeria – Stroi” a fost declarată cumpărător de bună credință, procurînd terenul cu numărul cadastral 0100105356 din str. Trandafirilor, care ulterior a fost vîndut altor persoane juridice, care în final a fost procurat de către Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” în baza contractului de vânzare-cumpărare din 4 februarie 2014.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs menționează că copia deciziei instanței de apel a fost recepționată de către recurent la 3 martie 2018 (f.d. 16, vol. II).

Prin urmare, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 21 mai 2018, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului, iar la 11 iulie 2018, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care intimatul a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, Erfar – Avef v. Grecia, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, Marc Brauer v. Germania, 1

septembrie 2016, parag. 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, parag. 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrații a justiției (a se vedea, mutatis mutandis, Benjamin Nersesyan v. Armenia, 19 ianuarie 2010, parag. 22; Erfar – Avef, ibidem, parag. 41, Marc Brauer, ibidem, parag. 35; Miessen, ibidem, parag. 67; Trevisanato v. Italia, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, Sturm v. Luxemburg, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenții a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat, în special asupra condițiilor prelevării apelor uzate.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile Societății cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile inserate în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecătării nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, Petrovic v. Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm v. Luxemburg, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Benjamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „IDEALVEST” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea